

BIDRAG
TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

V) SPARBANKSSTATISTIK.

I. SPARBANKER OCH FOLKBANKER.

STATISTISKA CENTRALBYRÅNS

UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅR

1898.

STOCKHOLM
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER.
1900.

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. Y, Sparbanksstatistik. 1, Sparbanker och folkbanker. Statistiska centralbyråns underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : P.A. Norstedt & Söner, 1895-1911.

Täckningsår: 1893-1910.

Bidrag till Sveriges officiella statistik. Y, Sparbanksstatistik. 1, Sparbanker och folkbanker ... ersattes 1904 av Bidrag till Sveriges officiella statistik. Y, Sparbanksstatistik. 1, Sparbanker och liknande penninginrättningar.

Föregångare:

Årgångarna 1860-1892 offentliggjorda i: Statistisk tidskrift / utgifven av Kongl. Statistiska centralbyrån.

Efterföljare:

Allmän sparbanksstatistik / Statistiska centralbyrån – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1913-1957. - (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1955.

BIDRAG
TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

V) SPARBANKSSTATISTIK.

I. SPARBANKER OCH FOLKBANKER.

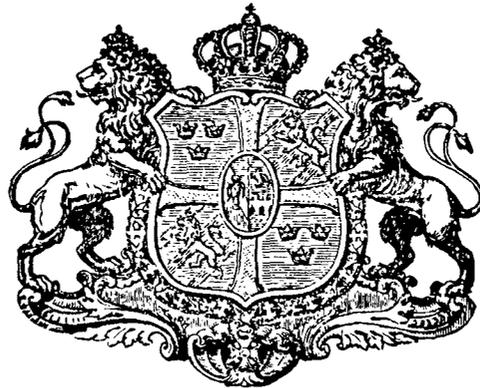

STATISTISKA CENTRALBYRÅNS

UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅR

1898.

STOCKHOLM
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER.
1900.

Innehållsförteckning.

Underdånig berättelse.

	Sid.
A. Sparbankerna	II.
1. Befintliga sparbanker och deras organisation	II.
2. Inlåningsränta	III.
3. Antal insättare	IV.
4. Insättarnes medel	IV.
5. Klassifikation af insättarne efter deras vid årets slut innestående behållning	IV.
6. Sparbankernas skulder	V.
7. Sparbankernas fonder	V.
8. Placering af de af sparbankerna förvaltade medlen vid årets slut	VI.
9. Kassareserv	VII.
B. Folkbankerna	VII.
1. Befintliga folkbanker m. m. och deras organisation	VII.
2. Sparkasseränta	VIII.
3. Antal insättare å sparkasseräkning	VIII.
4. Insättarnes å sparkasseräkning medel	IX.
5. Klassifikation af insättarne å sparkasseräkning efter deras vid årets slut innestående behållning	IX.
6. Folkbankernas skulder	IX.
7. Folkbankernas fonder	IX.
8. Placering af de af folkbankerna förvaltade medlen vid årets slut	IX.

Tabellbilagor.

Tab. 1. Sparbankernas organisation och inlåningsränta år 1898	1—7.
Tab. 2. Antal insättare i sparbankerna, klassifikation af insät- tarne efter deras behållning, insatta och uttagna medel, äfvensom sparbankernas skulder år 1898	8—21.
Tab. 3. Sparbankernas fonder och medlens placering år 1898	22—35.
Tab. 4. Antal sparbanker och afdelningskontor samt sparbanker- nas verksamhet år 1898. Sammandrag länsvis	36—40.
Tab. 5. Folkbankerna och deras verksamhet år 1898	41—46.

Table des matières.

Rapport au Roi.

	Page.
A. Caisses d'épargne	II.
1. Caisses d'épargne existantes et leur organisation	II.
2. Taux d'intérêt accordés aux déposants	III.
3. Nombre des déposants	IV.
4. Avoir des déposants	IV.
5. Classification des déposants d'après le montant de leurs soldes à la fin de l'année	IV.
6. Dettes des caisses d'épargne	V.
7. Fonds des caisses d'épargne	V.
8. Actif des caisses d'épargne à la fin de l'année	VI.
9. Réserve de caisse	VII.
B. Banques populaires	VII.
1. Banques populaires etc. existantes et leur organisa- tion	VII.
2. Taux d'intérêt accordés aux déposants à titre d'épargne	VIII.
3. Nombre des déposants à titre d'épargne	VIII.
4. Avoir des déposants à titre d'épargne	IX.
5. Classification des déposants à titre d'épargne d'après le montant de leurs soldes à la fin de l'année	IX.
6. Dettes des banques populaires	IX.
7. Fonds des banques populaires	IX.
8. Actif des banques populaires à la fin de l'année	IX.

Tableaux annexés.

Tabl. 1. Organisation des caisses d'épargne et taux d'intérêt des dépôts, en 1898	1—7.
Tabl. 2. Nombre des déposants, classification des déposants d'après le montant de leurs soldes, versements et rembourse- ments, ainsi que dettes des caisses d'épargne, en 1898	8—21.
Tabl. 3. Fonds des caisses d'épargne et placement des capitaux, en 1898	22—35.
Tabl. 4. Nombre des caisses d'épargne et de leurs succursales, ainsi que fonctionnement des caisses d'épargne, en 1898. Résumé par préfectures	36—40.
Tabl. 5. Banques populaires et leur fonctionnement, en 1898	41—46.

Résumé de la Statistique des Caisses d'épargne et de certaines Banques populaires, en 1898.

Caisses d'épargne

(tabl. n° 1—3, avec un résumé par préfectures dans le tabl. n° 4).

Pour les Caisses d'épargne la loi du 29 juillet 1892 est toujours en vigueur. Cette loi statue qu'il sera entendu par caisse d'épargne (*sparbank*) une institution financière, qui recueille les dépôts du public et les fait fructifier sans que les fondateurs de l'institution ou les ayants-droit ne soient autorisés à en tirer de bénéfice. Aucune autre institution financière n'a le droit d'opérer sous cette dénomination (*sparbank*) sans l'autorisation du Roi. Pour l'établissement d'une caisse d'épargne il ne faut pas d'autre autorisation que celle de la Préfecture.

Le nombre des caisses d'épargne en 1898 était de 376 (tabl. n° 4, col. 2), dont 102 dans les villes et 274 à la campagne. — Les succursales étaient de 349 (ib. col. 3). — Tabl. n° 1, col. 2, indique l'année où chaque caisse a commencé à fonctionner.

Les taux d'intérêt des dépôts accordés par les différentes caisses pendant l'année se trouvent dans le tabl. n° 1, col. 10. La moyenne comporte le 3.70 %, le total des intérêts payés comparé avec le capital moyen.

Pendant l'année, 101,620 livrets ont été ouverts et 70,972 soldés (parmi lesquels 6,357 par suite de prescription). Il existait, à la fin de l'année, 1,171,551 livrets (tabl. n° 4, coll. 4—8).

Le total des versements pendant l'année était de 84,330,771.26 cour. et celui des remboursements de 79,321,379.78 cour., (y comprise une somme prescrite de 21,694.50 cour.). Le total des intérêts des dépôts était de 14,274,331.38 cour., et l'avoir des déposants, à la fin de l'année, s'élevait à 402,923,355.62 cour. (tabl. n° 4, coll. 21—26). — Le livret moyen était de 343.92 cour.

Les coll. 9—20, tabl. n° 4, contiennent une classification des livrets d'après leur montant: jusqu'à 100 cour., de 100 à 500, 500 à 1,000, 1,000 à 2,000, et au-dessus de 2,000 cour.

Les autres dettes des caisses d'épargne, à la fin de l'année, étaient de 3,999,362.06 cour. (tabl. n° 4, col. 29).

A la fin de l'année, les fonds des caisses d'épargne étaient de 36,215,997.85 cour., dont fonds capitaux 560,860.58 cour., fonds de réserve 34,686,885.73 cour., et autres fonds 968,251.54 cour. (tabl. n° 4, coll. 36—39).

Le passif total des caisses d'épargne se composait de:

Capital des déposants	402,923,355.62 cour.
Autres dettes	3,999,362.06 »
Fonds	36,215,997.85 »
Total	443,138,715.53 cour.

Ces sommes étaient placées que voici (tabl. n° 4, coll. 40—51):

Caisse	1,688,130.75 cour.
Dépôts dans les banques	19,467,795.04 »
Immeubles	6,784,237.97 »
Mobilier	316,401.50 »
Titres publics et autres, etc.	60,201,273.77 »
Créances sur des communes et des sociétés	17,153,989.97 »
Prêts particuliers sur gage:	
d'hypothèques immobilières	226,220,316.42 »
d'autres hypothèques	23,530,708.19 »
d'une simple obligation personnelle ou contre caution	81,764,959.94 »
Comptes temporaires	139,412.95 »
Intérêts courus et non encaissés	5,871,489.03 »
Total	443,138,715.53 cour.

A la réserve de caisse étaient portées des obligations et d'autres valeurs sûres et faciles à placer, montant à la somme de 38,275,574.32 cour.

Banques populaires

(tabl. n° 5).

Le présent rapport ne comprend que les Banques populaires et les établissements de crédit analogues qui, sans avoir reçu du Roi des statuts, font des opérations de la même nature que les caisses d'épargne et auxquels s'applique une loi du 29 juillet 1892. Par conséquent il ne regarde pas les Banques populaires qui ont pour base la loi sur les sociétés par actions ou anonymes du 6 octobre 1848 ou la loi sur les banques par actions du 19 novembre 1886.

Le nombre des institutions en question, en 1898, était de 29, avec 2 succursales. Les années de fondation sont indiquées dans la col. 2.

Les taux d'intérêt accordés aux dépôts d'épargne pendant l'année sont indiqués dans la col. 10. Leur moyenne est de 3.74 %.

En 1898, 4,138 livrets d'épargne ont été ouverts et 2,001 soldés (dont 63 prescrits). A la fin de l'année, il en existait 30,517 (coll. 11—15).

Le total des versements à titre d'épargne pendant l'année était de 4,748,719.92 cour. et celui des remboursements 3,753,666.03 cour. (y comprises 294.97 cour. prescrites). Les intérêts des dépôts d'épargne étaient de 433,301.34 cour., et l'avoir des déposants, à la fin de l'année, de 12,513,594.10 cour. (coll. 28—33). — Le livret moyen était de 410.05 cour.

Les coll. 16—27 contiennent une classification des déposants semblable à celle des déposants aux caisses d'épargne.

Les autres dettes des Banques populaires en question, à la fin de l'année, montaient à 6,859,914.71 cour., dont dépôts à vue portant intérêt 723,088.34 cour., dépôts à terme portant intérêt (autres que dépôts d'épargne) 5,324,449.22 cour., et autres comptes 812,377.15 cour. (coll. 34—37).

A la fin de l'année, les fonds des Banques populaires étaient: fonds capitaux 1,514,000.82 cour., fonds de réserve 809,633.36 cour., et fonds réservés pour disposition future 348,178.88 cour. Total 2,671,813.06 cour. (coll. 44—47).

Le passif total des Banques populaires était comme suit:

Capital des déposants à titre d'épargne	12,513,594.10 cour.
Autres dettes	6,859,914.71 »
Fonds	2,671,813.06 »
Total	22,045,321.87 cour.

L'actif se composait des postes suivantes (coll. 48—59):

Caisse	367,170.79 cour.
Dépôts dans les banques	1,237,589.07 »
Immeubles et mobilier	430,413.93 »
Obligations	447,588.96 »
Actions, etc.	76,719.00 »
Lettres de change escomptées	4,857,967.10 »
Prêts sur gage:	
d'hypothèques immobilières	7,065,290.54 »
d'autres hypothèques	1,499,794.77 »
d'une simple obligation personnelle ou contre caution	5,536,090.16 »
Comptes temporaires	372,229.19 »
Intérêts courus et non encaissés	154,468.36 »
Total	22,045,321.87 cour.

1 couronne = 1.39 franc.

TILL KONUNGEN.

I djupaste underdånighet öfverlemnar Statistiska Centralbyrån härmed den jemlikt föreskrifterna i nådiga skrivelsen af den 3 mars 1893 utarbetade berättelsen angående Sparbanker och Folkbanker för året 1898. Till sin uppställning är denna berättelse i hufvudsak lika med föregående årens och är sålunda delad på tvenne afdelningar, af hvilka den förra behandlar Sparbankerna och den senare Folkbankerna.

A. Sparbankerna.

(Tab. 1—4.)

1. Befintliga sparbanker och deras organisation (tab. 1, kol. 1—9). I 1897 års berättelse redovisas för 375 sparbanker, af hvilka en, nemligen *Garde sockens* sparbank i Gotlands län, på grund af afveckling här uteslutits. I stället tillkomma två nya sparbanker:

Rockneby sparbank i Kalmar län började sin verksamhet den 13 augusti 1898 inom Ryssby socken. Reglementet är stadfäst af Konungens Befallningshafvande den 4 juli 1898. Hufvudkontoret är beläget i Rockneby och hålles tillgängligt för insättare andra och fjerdde lördagen i hvarje månad; afdelningskontor finnes ej. Grundfonden skall utgöra 2,000 kronor; förbehåll om återbärande af tillskjuten grundfond samt om ränta derå äro i reglementet gjorda.

Nya sparbanken i *Kristianstad* började sin verksamhet år 1897. Verksamhetsområdet omfattar Kristianstads stad med omnejd. Hufvudkontoret är beläget i Kristianstad och hålles tillgängligt torgdagar kl. 10—1, andra söckendagar kl. 10—12; afdelningskontor finnes icke. Grundfonden skall utgöra 10,000 kr. Reglementet är stadfäst af Konungens Befallningshafvande den 19 maj 1897 samt innehåller förbehåll om återbärande af tillskjuten grundfond samt om ränta derå.

Antalet sparbanker, för hvilka redovisas år 1898, är sålunda 376. Af dem tillhöra, efter *hufvudkontorets* belägenhet räknadt (tab. 1, kol. 4), 102 städerna och 274 landsbygden, fördelade på de olika länen sålunda:

	I städerna.	På landsbygden.	Tillsammans.		I städerna.	På landsbygden.	Tillsammans.
Stockholms stad . . .	1	—	1	Göteb. o. Bohus län	6	4	10
Stockholms län . . .	3	—	3	Elfsborgs län . . .	5	3	8
Uppsala län	2	4	6	Skaraborgs län . . .	6	2	8
Södermanlands län . .	7	4	11	Vermlands län . . .	3	4	7
Östergötlands län . .	7	27	34	Örebro län	4	13	17
Jönköpings län	3	23	26	Vestmanlands län . .	5	—	5
Kronobergs län	1	17	18	Kopparbergs län . . .	3	7	10
Kalmar län	4	23	27	Gefleborgs län	4	4	8
Gotlands län	1	20	21	Vesternorrlands län	3	1	4
Blekinge län	4	12	16	Jemtlands län	1	1	2
Kristianstads län . . .	4	57	61	Vesterbottens län . .	2	—	2
Malmöhus län	15	36	51	Norrbottnens län . . .	3	8	11
Hallands län	5	4	9	Summa	102	274	376

Af rikets städer är det endast Vaxholm, Öregrund, Östhammar, Sigtuna, Vestervik, Skanör med Falsterbo, Kungelf och Säter som sakna egna sparbanker; dock finnas afdelningskontor af Stockholms läns sparbank i Öregrund och Sigtuna samt af Kopparbergs läns sparbank i Säter. Två sparbanker finnas i hvar och en af städerna Stockholm (med 10 afdelningskontor inom staden), Eskilstuna, Norrköping, Kristianstad, Landskrona, Ystad, Trelleborg, Göteborg, Strömstad, Vesterås, Falun och Gefle; tre i Malmö, i Lund och i Helsingborg. Å landsbygden förekomma två sparbanker å en och samma plats i Östra Broby och Hesselholm i Kristianstads län.

Efter storleken af det i hvarje sparbank inestående insättarekapitalet vid årets slut (tab. 2, kol. 24) kunna sparbankerna fördelas i vissa grupper, såsom nedanstående tab. A. utvisar. Till mer än 5 millioner kronor uppgingo insättarnes behållningar i hvar och en af följande 16 sparbanker:

	Antal insättare.	Behållning kronor.
Stockholms stads sparbank	84,780	30,132,101.69
Stockholms läns sparbank	31,918	14,397,086.89
Göteborgs sparbank	37,983	13,837,290.63
Sparbanken i Lund	25,640	12,452,181.86
Göteborgs och Bohus läns sparbank . . .	40,158	12,324,011.55
Malmö sparbank	24,352	11,579,800.11
Oxie härads sparbank (Malmöhus län) . .	16,493	9,866,373.41
Örebro sparbank	20,945	8,683,538.44
Uppsala sparbank	18,628	7,930,417.66
Sparbanken Bikupan (Malmöhus län) . . .	12,865	6,501,423.85
Ystads sparbank	11,771	6,998,624.18
Gefleborgs läns sparbank	15,606	5,814,241.12
Sparbanken i Helsingborg	14,577	5,440,262.59
Kronobergs läns sparbank	27,465	5,294,016.25
Gefle stads sparbank	12,135	5,047,651.89
Kristianstads sparbank	19,564	5,015,912.26

Antalet afdelningskontor, filialer, sparbankskomitéeer o. dyl., hvarom uppgift lemnats (tab. 1, kol. 5; tab. 4, kol. 3) är 349 mot 347 år 1897.

Af afdelningskontoren tillhöra 333 städernas sparbanker och 16 landsbygden. Af de förra äro dock endast 16 sjelfva belägna i städer, däraf 10 i Stockholm; alla öfriga afdelningskontor af stadssparbanker finnas å landsbygden, likasom också alla afdelningskontor tillhörande sparbanker med hufvudkontoret å landsbygden.

Af tab. 1, kol. 2, som angifver *det år, då sparbank börjat sin verksamhet*, framgår att af de år 1898 bestående sparbankerna under nedanstående perioder öppnats:

År 1820	1 sparbank	År 1866—1870	46 sparbanker
» 1821—1825	9 sparbanker	» 1871—1875	71 »
» 1826—1830	11 »	» 1876—1880	29 »
» 1831—1835	14 »	» 1881—1885	40 »
» 1836—1840	17 »	» 1886—1890	14 »
» 1841—1845	5 »	» 1891—1895	10 »
» 1846—1850	17 »	» 1896	5 »
» 1851—1855	26 »	» 1897	5 »
» 1856—1860	18 »	» 1898	1 »
» 1861—1865	37 »	Summa	376 sparbanker

Gällande reglemente är för de flesta sparbanker af Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande i de särskilda länen stadfäst något af åren 1893 till 1898.

Reglementen äldre än af år 1893 hafva under året endast användts af Norra Strö sparbank i Kristianstads län (af 1892),

äfvensom af de under afveckling stående Othems sparbank i Gotlands län samt Lerbäcks sparbank i Örebro län.

Hufvudkontoret hålles *tillgängligt för insättare* (tab. 1, kol. 6) i nedanstående antal sparbanker:

	I städer.	Å landsbygden.
Alla helgfria dagar	46	2
5 dagar i veckan	—	1
4 » » »	2	1
3 » » »	8	1
2 » » »	30	13
1 dag » »	15	81
3 dagar i månaden	1	4
2 » » »	—	79
1 dag » »	—	89
1 » hvarannan månad	—	1
Summa	102	272

För två sparbanker, en i Gotlands län och en i Örebro län, i hvilka under året inga insättningar egt rum, äro uppgifter i tabellen icke upptagna.

I allmänhet är det endast å helgfria dagar som kontoren hållas tillgängliga. Dock förekommer i några mindre sparbanker, att kontorstiden är förlagd till söndagar, någon timme före eller efter gudstjensten.

Närmaste veckorna omkring nyåret, under tiden för räkenskaperas avslutande, äro flere af sparbankskontoren stängda för insättningar, och framgår det dels af tab. 1, kol. 6, dels af anm. 5 till samma tabell, i hvilka sparbanker detta förhållande eger rum.

Om *grundfondens reglementsenliga belopp* äro endast från ett mindre antal sparbanker uppgifter lemnade, hvilka meddelas i tab. 1, kol. 7. Huruvida dessa uppgifter äro fullständiga eller icke, låter sig ej afgöras, då lagstadgad föreskrift för äldre sparbank att bereda sig grundfond icke finnes och reglementet sålunda icke behöfver innehålla några bestämmelser derom. I några fall förklaras grundfonden enligt reglementet böra utgöra 10 % eller minst så stor del af insättarnes behållning (se anm. 7 till tab. 1). — Förbehåll om *tillskjuten grundfonds återbärande* (betecknad i samma kolumn 7 med *) äfvensom förbehåll om *ränta å grundfondstillskott* (betecknad med †) förekomma icke sällan.

Lägsta belopp, som må i sparbank insättas (se tab. 1, kol. 8), vexlar mestadels mellan 0.25 och 1 krona. Dock förekom-

mer äfven 0.20 eller 0.10 krona såsom lägsta tillättna insättningsbelopp. För Stafby sparbank i Uppsala län är det bestämdt till 5 kronor.

Om *högsta beloppet af en insättares tillgodohafvande, hvarå ränta enligt reglementet får godtgöras*, finnes uppgift från 351 sparbanker (tab. 1, kol. 9). I några af dessa (hvilka nämnas i anm. 8 till tab. 1) får undantagsvis med styrelsens medgifvande ränta godtgöras å högre belopp än det för hvar och en uppgifna. De oftast förekommande maximibeloppen äro 2,000 kronor (i 68 sparbanker), 3,000 kronor (i 56 sparbanker), 5,000 kronor (i 77 sparbanker, hvaribland 23 i Kristianstads län) samt 10,000 kronor (i 70 sparbanker, af hvilka 15 i Kristianstads och 27 i Malmöhus län). Till och med ännu högre maximibelopp förekomma, dock endast i Kalmar, Blekinge, Elfsborgs och de båda skånska länen. I 3 sparbanker i Kristianstads län (Simrishamns, Vinslöfs och Näfvinge samt Hessleholms) godtgöres ränta å behållningar uppgående ända till 50,000 kronor.

2. *Inlåningsränta* (tab. 1, kol. 10). De olika räntesatser sparbankerna under året beräknat sina insättare framgå af nedanstående sammanställning. För att gifva ett begrepp om de olika gruppernas betydelse äro äfven uppgifna behållningarna vid årets slut.

Räntefot.	Antal sparbanker.	Insättarnes behållning vid årets slut, kronor.	Räntefot.	Antal sparbanker.	Insättarnes behållning vid årets slut, kronor.
3 %	1	203,507.40	3/6 å 4/5 %	2	1,030,950.77
3 å 3/3 %	1	2,863,566.00	3/8 %	1	56,545.49
3/3 %	4	8,263,695.94	4 %	179	118,653,740.63
3/5 %	44	26,001,978.86	4 å 4/3 %	1	297,187.86
3 å 3/6 %	1	168,254.71	4 å 4/5 %	11	6,390,955.94
3/5 å 3/6 %	1	— 83,630.55	4 1/4 %	1	166,634.30
3/6 %	89	178,297,002.95	4/5 %	3	1,257,702.06
3/5 å 4 %	12	12,870,840.41	4 å 5 %	1	136,546.93
3/6 å 4 %	17	42,858,598.12	4/5 å 5 %	3	713,728.72
3/5, 4, 4/5 %	1	412,446.05	5 %	1	66,062.71
3/5 å 4/5 %	1	1,885,496.07	Summa	376	402,923,355.62
3/6, 4, 4/5, 5 %	1	244,283.65			

Om ur dessa räntesatser beräknas riksmedelstal på det sätt som omnämndes i 1895 års berättelse, sid. IV, erhålles för år 1898:

		Ökning sedan år 1897.
Faktisk medelränta	3.745 %	0.024 %
Nominel »	3.748 %	0.026 %
Effektiv »	3.70 %	0.02 %

Medelräntan har för de senaste åren utgjort:

År	Faktisk medelränta.	Nominel medelränta.	Effektiv medelränta.
År 1898	3.75 %	3.75 %	3.70 %
» 1897	3.72 %	3.72 %	3.68 %
» 1896	3.83 %	3.83 %	3.77 %
» 1895	3.88 %	3.89 %	3.83 %
» 1894	—	4.03 %	3.98 %
» 1893	—	4.07 %	4.00 %

Tab. A. Gruppering af sparbankerna efter insättarekapitalets storlek vid 1898 års slut.

Med ett insättarekapital af:	Antal sparbanker.			Antal insättare.
	I städerna.	På landsbygden.	Summa.	
Under 50,000 kronor	1	19	20	4,009
50,000— 100,000 »	—	34	34	12,684
100,000— 250,000 »	4	94	98	62,505
250,000— 500,000 »	5	60	65	76,546
500,000—1,000,000 »	20	52	72	158,538
1,000,000—5,000,000 »	56	15	71	442,389
Öfver 5,000,000 »	16	—	16	414,880
Summa	102	274	376	1,171,551

Sparbanksröntan, som under flere föregående år utvisat en fortsatt minskning, har sålunda under år 1898 något ökat. Åtskilliga sparbanker hafva likväl äfven under nämnda år sänkt sin inlåningsränta.

Beträffande den effektiva räntefoten i olika län kan iakttagas, att den högsta medelräntan i likhet med föregående år förekommer i Norrbottens län (4.17 %), hvarefter följa Östergötlands (3.90 %), Gotlands, Örebro, Kristianstads, Malmöhus, Blekinge, Kopparbergs, Södermanlands och Hallands län. I dessa 10 län står medelräntan högre än riksmedelräntan 3.70 %, i alla öfriga står den lägre, lägst i Kronobergs län (3.46 %) och Stockholms stad (3.50 %); närmast dem komma Skaraborgs och Vestmanlands län (3.54 %).

3. **Antal insättare** (tab. 2, kol. 2—6; tab. 4, kol. 4—8). Vid 1897 års slut utgjorde antalet kvarstående insättare i sparbankerna 1,140,713. Härifrån afgå likväl 89 insättare i den ur berättelsen uteslutna Garde sockens sparbank, hvaremot å andra sidan tillkomma dels 273 insättare i Nya sparbanken i Kristianstad, hvilken redan under år 1897 började sin verksamhet, ehuru redogörelse ej förut lemnats, och dels genom rättelser af föregående uppgifter 6 insättare. Antalet *insättare vid 1898 års början* uppgår alltså till 1,140,903.

Under året *tillkomna* nya insättare äro 101,620 och *afgångna genom uttag af behållning* 64,615. De sålunda afgångna utgöra 64 % i förhållande till de tillkomna, och deras antal understiger i samtliga län antalet tillkomna.

Antalet tillkomna och afgångna insättare har för år 1898 och de närmast föregående fem åren utgjort:

	Tillkomna nya insättare.	Afgångna insättare.	Afgångna insättare i % af tillkomna.
1898	101,620	64,615	64 %
1897	98,269	62,868	64 %
1896	90,473	65,162	72 %
1895	90,704	71,347	79 %
1894	105,737	86,420	82 %
1893	92,928	67,207	72 %

I *Othems* (Gotlands län) och *Lerbäcks* (Örebro l.) sparbanker hafva under året inga nya insättare tillkommit.

Till följd af fordrings preskription hafva under året afgått 6,357 insättare.

De *vid årets slut kvarstående* insättarne utgöra 1,171,551 och ökningen under året uppgår sålunda till 30,648.

4. **Insättarnes medel** (tab. 2, kol. 19—24; tab. 4, kol. 21—26). Vid 1897 års slut inestod i sparbankerna ett insättarekapital af 383,582,635.93 kronor, hvartill kommer ett belopp af 69,900.06 kronor i Nya sparbanken i Kristianstad, samt genom rättelser och ändringar ytterligare 115.05 kronor. Å andra sidan afgår härifrån ett belopp af 13,018.28 kronor genom uteslutandet ur berättelsen af Garde sockens sparbank, hvarför *behållningen vid 1898 års början* uppgår till 383,639,632.76 kronor.

Under året *insatta belopp* utgjorde 84,330,771.26 kronor och *uttagna belopp* 79,299,685.28 kronor, hvadan årets sparbanksrörelse utvisar ett överskott af insättningar öfver uttagningar af 5,031,085.98 kronor. Mot 100 kronor insatta svara 94 kronor uttagna. Under år 1898 och de fem närmast föregående

åren har resultatet af insättnings- och uttagningsrörelsen ställt sig sålunda:

	Insatta belopp, kronor.	Uttagna belopp, kronor.	Överskott af insättningar (+) eller uttagningar (—), kronor.	Uttagningar i % af insättningar.
1898. . .	84,330,771	79,299,685	+ 5,031,086	94 %
1897. . .	81,901,740	71,562,676	+ 10,339,064	87 %
1896. . .	77,032,780	69,007,993	+ 8,024,787	90 %
1895. . .	72,337,658	67,284,727	+ 5,052,931	93 %
1894. . .	74,137,193	67,907,061	+ 6,230,132	92 %
1893. . .	66,896,601	60,783,485	+ 6,108,116	91 %

Beträffande de särskilda länen, Stockholms stad deri inberäknad, hafva de under året insatta beloppen öfverstigit de uttagna utom i Stockholms stad, Stockholms län och Malmöhus län; uttagningarnas förhållande till insättningar var i dessa län resp. 104, 111 och 101 %. De minsta uttagningsprocenterna hafva förekommit i Vesterbottens län (58 %), Jemtlands och Norrbottens (69 %) samt Kalmar och Gotlands län (71—73 %).

Inga insättningar hafva under året gjorts i de sparbanker, om hvilka ofvan (se afdeln. 3. Antal insättare) är anmärkt, att inga nya insättare i dem tillkommit.

Räntor, godtgjorda i årets räkenskaper, uppgå till 14,274,331.38 kronor, *afförda belopp till följd af preskription* till 21,694.50 kronor, och *insättarnes behållning vid årets slut* utgör 402,923,355.62 kronor. Tillväxten i insättarnes kapital under året uppgår sålunda till 19,283,722.86 kronor.

Medelvärdet af en sparbanksbok belöper sig vid 1898 års slut till 343.92 kronor mot 336.27 kronor år 1897.

5. **Klassifikation af insättarne efter deras vid årets slut Innestående behållning** (tab. 2, kol. 7—18; tab. 4, kol. 9—20). Nedanstående öfersigt visar, huru antalet insättare och deras kapital fördelar sig på olika behållningsbelopp vid 1898 års slut:

Insättare med behållning af:	Antal insättare.	Summa behållning. Kronor.	I procent.	
			Antal insättare.	Behållning.
T. o. m. 100 kronor	655,897	17,217,684.09	56.0	4.3
Öfver 100 t. o. m. 500 kr.	294,286	71,718,349.15	25.1	17.8
" 500 " 1,000 "	105,237	74,247,043.97	9.0	18.4
" 1,000 " 2,000 "	73,201	100,359,177.51	6.2	24.9
" 2,000 kronor	42,930	139,381,100.90	3.7	34.6
Summa	1,171,551	402,923,355.62	100.0	100.0

Ehuru för närvarande omkring 81 % af insättarne utgöras af sådana, hvilkas behållning icke öfverstiger 500 kronor, uppgår det sammanlagda beloppet af dessas innestående kapital icke fullt till 89 mill. kronor eller mindre än en fjerdedel af hela behållningsbeloppet. Insättare med behållning öfverstigande 1,000 kronor utgöra deremot blott 9.9 % af hela antalet, men deras kapital är 239.7 mill. kronor eller betydligt mer än hälften af totalsumman. Häraf tillhöra 139.4 mill. kronor eller mer än en tredjedel af det hela ett litet antal insättare (3.7 % af hela antalet), hvilka hvar och en ega en behållning uppgående till mer än 2,000 kronor.

Den vida öfvervägande delen af *de stora behållningarna* komma på de båda Skåne-länen, Stockholms stad och län samt Göteborgs och Bohus län. Nära 74 mill. kronor tillhöra insättare med mer än 1,000 kronors behållning ensamt i Malmöhus län (hvaraf 50·3 mill. kr. tillhörande insättare med öfver 2,000 kronors behållning), och i Kristianstads län ega samma insättarekategorier 21·4 mill. kr., i Stockholms stad och län tillsammans 30·4 mill. kr., samt i Göteborgs och Bohus län 20·9 mill. kr.

De stora behållningarnas *relativa belopp i de skilda länen* ses af följande sammanställning, der beloppen äro uttryckta i procent af hvarje läns hela behållningssumma:

Län.	Behållningar, uppgående till:		Län.	Behållningar, uppgående till:	
	1,000— 2,000 kr.	öfver 2,000 kr.		1,000— 2,000 kr.	öfver 2,000 kr.
Stockholms stad . . .	26·6 %	37·7 %	Göteborgs o. Bohus l. . .	24·2 %	42·1 %
Stockholms län . . .	22·8 %	45·4 %	Elfsborgs län . . .	29·0 %	16·5 %
Uppsala län . . .	25·5 %	33·1 %	Skaraborgs län . . .	25·6 %	16·2 %
Södermanlands län . . .	24·0 %	28·0 %	Vermlands län . . .	26·2 %	22·6 %
Östergötlands län . . .	27·7 %	22·4 %	Örebro län . . .	26·2 %	34·6 %
Jönköpings län . . .	26·5 %	19·1 %	Vestmanlands län . . .	23·4 %	22·6 %
Kronobergs län . . .	25·2 %	4·4 %	Kopparbergs län . . .	24·5 %	12·4 %
Kalmar län . . .	25·3 %	26·5 %	Gefleborgs län . . .	27·9 %	32·1 %
Gotlands län . . .	26·0 %	11·7 %	Vesternorrlands län . . .	33·5 %	16·2 %
Blekinge län . . .	26·8 %	27·4 %	Jemtlands län . . .	28·0 %	38·5 %
Kristianstads län . . .	22·8 %	40·3 %	Vesterbottens län . . .	29·3 %	19·1 %
Malmöhus län . . .	22·8 %	48·5 %	Norrbottens län . . .	26·2 %	29·2 %
Hallands län . . .	24·3 %	22·0 %	Hela riket	24·9 %	34·6 %

6. Sparbankernas skulder (oberäknadt insättarnes medel). För skulderna redogöres i tab. 2, kol. 25—27, samt i tab. 4, kol. 27—29. Det sammanlagda beloppet vid 1898 års slut af *skuld för upptagna lån och å kreditiv* utgör 3,055,238·59 kronor samt af *skuld å aman räkning* 944,123·47 kronor. Af sistnämnda skulder äro åtskilliga ingenting annat än i förskott inbetalda räntor. De förstnämnda skulderna hafva under året ökats med 1,154,681·28 kronor, hvaraf 705,000 kronor för Sparbanken i Hernösand; de sistnämnda åter hafva minskats med 195,798·32 kronor, hvadan skulderna i sin helhet under året ökats med 958,882·96 kronor.

7. Sparbankernas fonder (tab. 3, kol. 2—11; tab. 4, kol. 30—39). Dessa utgöras dels af grund- och reservfonder (stundom sammanfattade under benämningen »sparbankens egen fond» eller dyl.), dels af andra, af sparbankerna förvaldade fonder för olikartade ändamål. I händelse att sparbank icke lemnat uppgift om sina egna fonders fördelning på grund- och reservfond, har i de flesta fall beloppet i tabellerna 3 och 4 upptagits såsom reservfond, vare sig fonden i själfva verket ursprungligen varit grundfond eller icke (jfr anm. 2 till tab. 3).

Fondernas behållning vid 1897 års slut utgjorde 34,316,983·72 kronor. Deraf tillhörde 7,515·13 kronor den ur berättelsen utslutna Garde sockens sparbank, hvaremot de tvenne nya sparbankerna hafva tillfört fonderna en ingående behållning af 12,000·00 kronor. Enär vidare till följd af rättelser och ändringar i sparbankernas bokföring, hvaraf den viktigaste närmare omförmäles i anm. 16 till tab. 3, den vid 1897 års slutuppgifna

behållningen bör ökas med ett belopp af sammanlagt 4,110·31 kronor, utgör *behållningen å sparbankernas fonder vid 1898 års början*, sådan den nu i föreliggande berättelse bör upptagas, 34,325,578·90 kronor.

Inkomsterna under året, med frånräkning af ett belopp motsvarande insättarne godtgjorda räntor, utgöra 4,360,537·56 kronor.

Utgifterna hafva, fränsetd omskrifna räntegodtgörelser, uppgått till ett sammanlagt belopp af 2,470,118·61 kronor, deraf:

- a) räntor för tillfällig upplåning 125,021·49 kronor;
- b) omkostnader 1,699,147·23 kronor. I förhållande till hela omsättningssumman hafva omkostnaderna uppgått till 1·04 % och utgöra 0·42 % i förhållande till insättarnes medel;
- c) afskrifningar 353,470·92 kronor;
- d) anslag 292,478·97 kronor.

Behållningen å fonderna vid årets slut utgjorde 36,215,997·85 kronor. Deraf belöper sig på särskildt bokförda *grundfonder* 560,860·58 kronor (föregående år: 379,266·61 kronor), på *reservfonder* i den omfattande betydelse, hvarom ofvan förmäls, 34,686,885·73 kronor, och på öfriga fonder 968,251·54 kronor. Den upplösta Garde sockens sparbanks reservfond, hvilken uppgifves vid 1898 års slut hafva utgjort 7,762·83 kronor, är ej här inräknad.

Det sammanlagda beloppet af grund- och reservfonder vid 1898 års slut utgjorde 35,247,746·31 kronor mot 33,435,618·48 kronor år 1897.

Ur tab. B å nästa sida, i hvilken sparbankerna grupperats på samma sätt som ofvan i tab. A., framgå för de olika grupperna följande *förhållanden mellan de sammanlagda grund- och reservfonderna samt insättarnes behållning* år 1898, hvarmed motsvarande förhållanden för de närmast föregående fem åren äro sammanställda:

I sparbanker, der samfölda insättarebehållningen varit:	De sammanlagda grund- och reservfonderna i procent af insättarnes behållning.					
	År 1898.	År 1897.	År 1896.	År 1895.	År 1894.	År 1893.
Under 50,000 kr. . .	15·3 %	15·5 %	12·0 %	11·2 %	10·3 %	10·0 %
50,000— 100,000 > . .	8·5 %	8·0 %	8·8 %	8·9 %	9·0 %	9·1 %
100,000— 250,000 > . .	9·1 %	9·3 %	9·6 %	9·1 %	8·9 %	9·1 %
250,000— 500,000 > . .	8·8 %	8·9 %	9·1 %	9·5 %	9·2 %	9·1 %
500,000—1,000,000 > . .	9·2 %	8·9 %	8·9 %	9·4 %	9·6 %	9·5 %
1,000,000—5,000,000 > . .	9·5 %	9·5 %	9·5 %	9·2 %	9·2 %	9·3 %
Öfver 5,000,000 > . .	7·9 %	7·7 %	7·8 %	8·3 %	8·4 %	8·5 %
I samtliga sparbanker	8·7 %	8·7 %	8·8 %	9·0 %	9·0 %	9·0 %

Förändringarna i dessa förhållanden hafva under år 1898 varit mindre omfattande än under de närmast föregående åren. Merendels bero de på det antal sparbanker, som öfvergått från en grupp till en annan.

Nedanstående sammanställning lemnar en öfversigt af sparbankerna fördelade i två grupper, allt efter som *deras egna fonder uppgå till minst 10 % af insättarnes behållning* eller icke:

Sparbankerna år 1898. — Fonder. Förvaltade medels placering.

Egna fonder utgörande af insättarnes behållning:	1898.		1897.	1896.	1895.	1894.	1893.
	Antal sparbanker.	Insättarekapital, mill. kr.	Antal sparbanker.				
<i>Mindre än 10 %:</i>							
i städer	44	143·3	45	43	42	41	44
å landsbygden	176	70·1	178	173	177	176	170
<i>10 % eller deröfver:</i>							
i städer	58	154·6	56	57	57	59	55
å landsbygden	98	34·9	96	98	96	98	108
Summa	376	402·9	375	371	372	374	377

8. Placering af de af sparbankerna förvaltade medlen vid årets slut (tab. 3, kol. 12—23; tab. 4, kol. 40—51). *Kontant i kassan* egde sparbankerna 1,688,130·75 kronor.

I andra bankinrättningar inestodo 19,467,795·04 kronor.

Det belopp, som var placeradt i *fastighet*, uppgick till 6,784,237·97 kronor. I åtskilliga af de inkomna uppgifterna synes å denna räkning vara upptagen ej blott sådan fastighet, som sparbank enligt 14 § sparbankslagen må ega, utan äfven tillfälligt inköpt fastighet.

Summan af angifna värdet å *inventarier* uppgick till 316,401·50 kronor.

I obligationer och dylika värdehandlingar voro placerade 60,201,273·77 kronor.

Fordringar hos kommuner och samfälligheter mot skuldebref uppgingo till 17,153,989·97 kronor.

Fordringar hos enskilde egde sparbankerna till följande belopp mot säkerhet af:

a) *inteckning i fast egendom* 226,220,316·42 kronor;

b) *annat hypotek* (obligationer, aktier, förlagsinteckningar och dylikt samt guld och silfver, men icke skuldebref med endast namnsäkerhet, som upptagas under följande rubrik) 23,530,708·19 kronor;

c) *borgen eller annan namnsäkerhet* 81,764,959·94 kronor.

I flera sparbanker, särskildt bland de större, har utlåning af detta sistnämnda slag icke alls förekommit, såsom i Stock-

holms stads, Norrköpings, Göteborgs, Göteborgs och Bohus läns samt Falu stads sparbanker. Med hänsyn till det i af senaste sparbankskomité utarbetade normalreglemente för rikets sparbanker förekommande stadgandet om en maximiprocent för förhållandet mellan borgensutlåning och insättarnes behållning må här antecknas, att beloppet af mot borgen eller annan namnsäkerhet utlånta medel i rikets sparbanker uppgår till 20·3 % öfver hufvud af insättarnes medel, samt vidare att högsta procenttalet för borgensutlåningar förekommer i Kalmar län (39·4 %) dernäst i Kristianstads (37·9 %), Jemtlands (33·1 %), Jönköpings (31·7 %), Kronobergs (31·6 %) och Blekinge (31·5 %).

Fordringar å utgifts- och tillfälliga räkningar utgjorde 139,412·95 kronor.

Upplupna, men ej inbetalda räntor uppgingo till 5,871,489·03 kronor. För åtskilliga sparbanker äro dessa räntor icke beräknade.

Summan af förvaltade medel vid årets slut utgjorde 443,138,715·53 kronor.

Efterföljande uppställning angifver för 1898 och föregående år i procent, huru de under sparbankernas förvaltning stående medlen varit placerade:

	År 1898.	År 1897.	År 1896.	År 1895.	År 1894.	År 1893.
Kontant i kassan . . . . . %	0·38	0·39	0·40	0·39	0·42	0·55
I andra bankinrättningar						
inestående	4·39	5·25	6·02	5·49	5·16	4·96
Fastighet	1·53	1·45	1·46	1·45	1·52	1·47
Inventarier	0·07	0·07	0·07	0·08	0·08	0·08
Obligationer och dylika värdehandlingar	13·59	13·56	13·26	12·38	11·83	9·76
Fordringar hos kommuner och samfälligheter mot skuldebref	3·87	4·11	4·02	3·77	3·88	4·27
Fordringar hos enskilde mot säkerhet af:						
inteckning i fast egendom	51·05	50·59	50·05	50·39	51·09	52·15
annat hypotek	5·31	4·43	3·90	4·28	4·15	4·25
borgen eller annan namnsäkerhet	18·45	18·78	19·40	20·27	20·34	20·97
Fordringar å utgifts- och tillfälliga räkningar	0·03	0·04	0·03	0·05	0·04	0·04
Upplupna, men ej inbetalda räntor	1·33	1·33	1·39	1·45	1·49	1·50
Summa %	100·00	100·00	100·00	100·00	100·00	100·00

Tab. B.

Fonder och medel i sparbankerna, grupperade efter insättarekapitalets storlek vid 1898 års slut.

Insättarekapitalet i hvarje sparbank.	Insättarnes behållning.	Grund- och reservfonder.	Öfriga fonder och skulder.	Summa förvaltade medel.	Placering af de förvaltade medlen (Kronor).				
					Obligationer och dyli värdehandlingar.	Fordringar hos kommuner m. m. mot skuldebref.	Fordringar hos enskilde mot inteckningar.	Kontant och öfriga räkningar.	
Under 50,000 kr.	672,844·78	103,032·65	14,057·82	789,935·25	3,500·00	24,285·47	283,432·20	395,099·58	83,618·00
50,000—100,000 >	2,515,724·62	213,473·09	8,098·55	2,737,296·26	10,025·00	131,646·33	998,454·64	1,322,190·31	274,979·98
100,000—250,000 >	15,980,843·27	1,458,676·74	95,721·74	17,535,241·75	175,683·00	398,627·98	6,752,844·75	7,950,462·90	2,257,623·12
250,000—500,000 >	23,276,926·25	2,054,067·80	192,418·52	25,523,412·57	246,516·27	516,194·54	12,513,369·55	9,656,988·53	2,590,343·68
500,000—1,000,000 >	51,224,026·76	4,693,476·49	495,265·93	56,412,769·18	2,018,150·82	2,611,821·96	24,888,945·03	20,423,656·12	6,470,195·25
1,000,000—5,000,000 >	148,538,055·56	14,076,803·15	2,550,744·29	165,165,603·00	17,079,976·03	8,305,941·25	85,169,488·82	29,918,892·87	24,691,304·03
Öfver 5,000,000 >	160,714,934·38	12,648,216·39	1,611,306·75	174,974,457·52	40,667,422·65	5,165,472·44	95,613,781·43	12,097,669·63	21,430,111·37
Summa	402,923,355·62	35,247,740·31	4,967,613·60	443,138,715·53	60,201,273·77	17,153,989·97	226,220,316·42	81,764,959·94	57,798,175·43

Af denna sammanställning framgår, att borgens- och bankfordringarnas relativa betydelse minskats under år 1898, hvar emot ökning egt rum för in-teckningsfordringar, fordringar mot »annat hypotek» samt äfven, ehuru i obetydlig mån, för obligationer. Betraktar man den absoluta ökningen af de viktigare placeringarna, visar det sig, att af de 22·2 millioner kronor, hvarmed sparbankernas samtliga förvaltade medel under året ökats, mer än 13 millioner komma på in-teckningsfordringar, nära 5 millioner på fordringar mot annat hypotek, något mer än 3 millioner på obligationer och mindre än 3 millioner på borgensutlåningar.

Tager man hänsyn till sparbankernas storlek, erhållas efter den i tab. B använda grupperingen följande procentförhållanden:

I sparbanker, der samfälda insättarebehållningen varit:	Obligationer och dyl. värdehandlingar.	Fordringar hos kommuner m. m. mot skuldebref.	Fordringar hos enskilde mot		Kontant och öfriga räkningar.
			in-teckningar.	borgens.	
	%	%	%	%	%
Under 50,000 kr. . .	0·44	3·07	35·88	50·02	10·59
50,000— 100,000 > . .	0·37	4·81	36·48	48·30	10·04
100,000— 250,000 > . .	1·00	2·27	38·51	45·34	12·88
250,000— 500,000 > . .	0·96	2·02	49·03	37·84	10·15
500,000—1,000,000 > . .	3·58	4·63	44·12	36·20	11·47
1,000,000—5,000,000 > . .	10·34	5·03	51·57	18·11	14·95
Öfver 5,000,000 > . .	23·24	2·95	54·65	6·91	12·25
I samtliga sparbanker	13·59	3·87	51·05	18·45	13·04

Det mest karakteristiska för de olika gruppernas placeringar är fortfarande den olika användningen af in-tecknings- och borgensfordringar, som omedelbart framgår ur tabellen och för hvars betydelse och sannolika orsaker redogöres i föregående års berättelser.

9. Kassa-reserv (tab. 3, kol. 24—27; tab. 4, kol. 52—55). Enligt 13 § af den från och med 1893 års ingång gällande lagen angående sparbanker skall af sparbanks tillgångar ett belopp, motsvarande minst en tiondedel af insättarnes behållning enligt senaste bokslut, redovisas i värdehandlingar, hvilka kunna med lätthet förvandlas i penningar, såsom obligationer, depositionsbevis eller ock in-teckningar inom halfva taxeringsvärdet. Dock är äldre sparbank icke pliktig att fullgöra denna föreskrift förr än tio år efter lagens trädande i kraft.

För år 1898 hafva uppgifter om bokföring af sålunda föreskrifven kassa-reserv ingått från 176 sparbanker, och voro enligt dessa uppgifter såsom kassa-reserv vid årets slut, bokförda 38,275,574·32 kronor, nämligen:

Obligationer till ett belopp af 21,061,283·10 kronor;

Depositionsbevis till ett belopp af 4,336,582·75 kronor;

In-teckningar till ett belopp af 12,877,708·47 kronor.

Bland obligationerna äro stundom inräknade kommunala fordringar och andra säkra eller lätt afsätliga papper, och bland depositionsbevisen äfven insättningar på upp- och afskrifningsräkning.

B. Folkbankerna.

(Tab. 5.)

Föreliggande redogörelse omfattar endast de folkbanker och med dem jemförliga penningeinträttningar, för hvilka folkbankslagen af den 29 juli 1892 är gällande, nämligen dem som drifva sin rörelse utan af Konungen stadfäst reglemente och bland hvilkas rörelsegrenar ingår sådan inlåning som sparbank bedriver (s. k. *solidariska* folkbanker). Från berättelsen äro alltså uteslutna sparkasserörelse drivande aktiebanker, för hvilka redogörelser lemnas i sammandragen af de enskilda sedelutgivande bankernas och aktiebankernas till Kungl. Finansdepartementet ingifna uppgifter för hvarje månad.

1. **Befintliga folkbanker m. m. och deras organisation.** År 1897 redovisades för 25 folkbanker, hvilka alla under år 1898 fortsatt med sin verksamhet. Derjemte tillkomma fyra nybildade folkbanker, nämligen:

Gamleby folkbank, som började sin verksamhet år 1898 efter den 6 juli 1898 antaget reglemente. Hufvudkontoret är beläget i Gamleby och hålles öppet hvarje helgfri söckendag; afdelningskontor förekommer ej. Grundfonden skall enligt reglementet utgöra minst 50,000 kronor.

Storviks folkbank, som började sin verksamhet den 1 februari 1898 efter reglemente af den 19 december 1897 med grundfond utgörande 5,000 kronor. Hufvudkontoret är beläget i Storvik i Ofvansjö socken, Gefleborgs län, och hålles öppet för insättare måndagar kl. 6—8 e. m.; afdelningskontor finnes icke.

Torsåkers folkbank, som började sin verksamhet år 1898 efter reglemente af den 29 mars samma år med grundfond utgörande 6,000 kronor. Hufvudkontoret är beläget i Torsåker, Gefleborgs län, och hålles öppet för insättare söndagar kl. 1—3 e. m.; afdelningskontor finnes icke.

Högbo folkbank, som började sin verksamhet år 1898 efter den 22 juli samma år antaget reglemente. Hufvudkontoret är beläget i Yttre Sandviken i Högbo socken, Gefleborgs län, och hålles öppet hvarje helgfri torsdag; afdelningskontor förekommer ej. Grundfonden skall enligt reglementet utgöra 8,000 kronor.

Antalet folkbanker, för hvilka redovisas år 1898, är således 29, och ingår då bland dem en penningeinträttning af samma natur, men med annan benämning, nämligen *Aspelands* besparingsbank. Efter hufvudkontorets belägenhet (tab. 5, kol. 4) räknadt tillhöra 9 folkbanker städerna och 20 landsbygden, och äro de fördelade på rikets län sålunda:

	I städerna.	På landsbygden.	Tillsammans.		I städerna.	På landsbygden.	Tillsammans.
Stockholms län . . .	1	—	1	Elfsborgs län . . .	—	5	5
Östergötlands län . .	—	1	1	Örebro län . . .	2	2	4
Jönköpings län . . .	2	—	2	Kopparbergs län . .	—	2	2
Kalmar län	1	3	4	Gefleborgs län . . .	1	5	6
Kristianstads län . .	—	1	1	Vesternorrlands l. .	1	—	1
Hallands län	1	—	1	Norrbottnens län . .	—	1	1
				Summa	9	20	29

Tages till måttstock på folkbankernas storlek beloppet af deras skulder såväl å sparkasseräkning som å andra räkningar (depositions- samt upp- och afskrifningsräkning m. m.) erhålles den fördelning af dem, som nedanstående tab. C. utvisar.

Af afdelningskontor (tab. 5, kol. 5) omtalas endast tvenne, tillhöriga Grytnäs och Avesta folkbank i Kopparbergs län, hvilken har hufvudkontor i Avesta samt afdelningskontor i Grytnäs och Krylbo.

Folkbankernas *begynnelseår* angifves i tab. 5, kol. 2. Af densamma framgår, att de folkbanker, som ännu kvarstå såsom sådana (d. v. s. utan att hafva ombildats till aktiebanker eller upphört), hafva tillkommit under nedanstående perioder:

År 1867—1870 . . .	3 folkbanker	År 1886—1890 . . .	1 folkbank
» 1871—1875 . . .	6 »	» 1891—1895 . . .	5 folkbanker
» 1876—1880 . . .	2 »	» 1896—1898 . . .	8 »
» 1881—1885 . . .	4 »		
		Summa	29 folkbanker

Hufvudkontoret hålles *tillgängligt för insättare* (tab. 5, kol. 6) i nedanstående antal folkbanker:

	I städer.	Å landsbygden.
Alla helgfria dagar	6	5
3 dagar i veckan	1	4
2 » »	2	2
1 dag » »	—	7
2 dagar i månaden	—	1
1 dag » »	—	1
	Summa	9
		20

Endast om tvenne folkbanker (en i Kopparbergs och en i Gefleborgs län) meddelas, att de hållas öppna å söndag. Alla

Tab. C. Gruppering af folkbankerna efter skuldbeloppets storlek vid 1898 års slut.

Folkbanker med skuldbelopp å sparkasse- och öfriga räkningar af:	Antal folkbanker.			Antal insättare å sparkasseräkning.
	I städer.	På landsbygden.	Summa.	
Under 50,000 kronor . . .	—	2	2	90
50,000— 100,000 » . .	1	2	3	422
100,000— 250,000 » . .	—	1	1	87
250,000— 500,000 » . .	3	6	9	5,557
500,000—1,000,000 » . .	1	8	9	13,754
1,000,000—5,000,000 » . .	4	1	5	10,607
Summa	9	20	29	30,517

de öfriga äro tillgängliga blott å helgfria dagar. Tiden omkring nyår hålles Norra Kinds folkbank (Elfsborgs län) stängd.

Såsom *grundfondens reglementsbelopp* (tab. 5, kol. 7) finnes sällan någon bestämd summa angifven, beroende på att antalet lottegarer i allmänhet icke är bestämdt. Det i tab. 5, kol. 7, angifna beloppet är därför i de flesta fall grundfondens minimibelopp.

Lägsta tillåtna insättningsbeloppet å sparkasseräkning (tab. 5, kol. 8) vexlar, likasom i sparbankerna, mellan 0.25 och 1 krona. Äfven 0.10 krona förekommer, och för Vedbo härads folkbank angifves 10 kronor såsom insättningsminimum.

Det *högsta beloppet af en insättares å sparkasseräkning tillgodohafvande, hvarå ränta enligt reglementet får godtgöras* (tab. 5, kol. 9), synes i de flesta folkbanker icke vara fastställt.

2. *Sparkasseränta* (tab. 5, kol. 10). Likasom för sparbankerna uppställes här en tabellarisk öfersigt öfver de olika räntesatser, efter hvilka ränta blifvit godtgjord insättare å sparkasseräkning i folkbankerna under år 1898, jemte motsvarande behållningsbelopp:

Sparkasseränta.	Antal folkbanker.	Sparkassebehållningar vid årets slut. Kronor.	Sparkasseränta.	Antal folkbanker.	Sparkassebehållningar vid årets slut. Kronor.
3 å 3.5 %	2	1,043,535.86	4 %	9	1,903,445.07
3.5 %	3	1,089,534.91	4 1/4 %	1	27,772.26
3.6 %	3	1,797,564.48	4 å 4 1/2 %	3	3,831,183.76
3.5 å 4 %	1	1,047,971.63	4 1/2 %	3	1,425,926.96
3.8 %	1	30,693.91	4 1/2 å 5 %	2	271,523.84
3.5, 4, 4.5 %	1	44,441.43	Summa	29	12,518,594.10

Ur dessa räntesatser erhållas som medeltal:

		Ökning sedan 1897.
Faktisk medelränta	3.991 %	0.380 %
Nominal »	3.965 »	0.346 »
Effektiv »	3.74 »	0.20 »

Medelräntan har sålunda ökats äfven i folkbankerna, t. o. m. i högre grad än i sparbankerna, så att den nu är högre i folkbankerna. Stegringen har varit starkast för den faktiska medelräntefoten.

De fem sista åren har folkbankernas medelränta varit:

	Faktisk medelränta.	Nominal medelränta.	Effektiv medelränta.
År 1898	3.99 %	3.97 %	3.74 %
» 1897	3.61 »	3.62 »	3.54 »
» 1896	3.64 »	3.65 »	3.57 »
» 1895	3.76 »	3.76 »	3.68 »
» 1894	—	3.90 »	3.72 »

3. *Antal insättare å sparkasseräkning* (tab. 5, kol. 11—15). Antalet insättare i folkbankerna vid 1897 års slut var 28,380.

Tillkomne nya insättare under år 1898 utgjorde 4,138, *afgångne genom uttag af behållning* 1,938, utgörande i förhållande till de tillkomne 47 %.

Till följd af fordrings preskription hafva afgått 63 insättare.

Qvarstående vid årets slut voro 30,517 och har under året således en ökning af 2,137 insättare egt rum.

4. Insättarnes å sparkasseräkning medel (tab. 5, kol. 28—33). Vid 1897 års slut qvarstodo 11,085,228·87 kronor, hvilket belopp i följd af rättelse i en af uppgifterna bör ökas med 10 kronor. Den sammanlagda behållningen vid 1898 års början uppgår alltså till 11,085,238·87 kronor.

Under året hafva insatts 4,748,719·92 kronor och uttagits 3,753,371·06 kronor. Insättningarna öfverstiga således uttagningarna med 995,348·86 kronor och de senare utgöra 79 % af de förra.

Räntor äro godtgjorda i årets räkenskaper till ett belopp af 433,301·34 kronor, till följd af preskription hafva afförts 294·97 kronor, och behållningen vid årets slut uppgår till 12,513,594·10 kronor. Tillväxten å folkbankernas sparkasseräkningar under året är alltså 1,428,355·23 kronor.

Medelvärdet af en behållning å sparkasseräkning utgjorde vid 1898 års slut 410·05 kronor mot 390·60 kronor år 1897.

5. Klassifikation af insättarne å sparkasseräkning efter deras vid årets slut inestående behållning (tab. 5, kol. 16—27). En öfersigt häröfver för år 1898, liknande den hvilken förut uppstälts för sparbankernas insättare, får följande utseende:

Insättare med behållning af:	Antal insättare.	Summa behållning. Kronor.	I procent.	
			Antal insättare.	Behållning.
T. o. m. 100 kronor	15,946	440,511·44	52·3	3·5
Öfver 100 t. o. m. 500 kr.	8,454	2,034,030·21	27·7	16·3
» 500 » 1,000 »	2,912	2,042,664·04	9·5	16·3
» 1,000 » 2,000 »	1,881	2,666,952·51	6·2	21·3
» 2,000 kronor	1,324	5,329,435·90	4·3	42·6
Summa	30,517	12,513,594·10	100·0	100·0

De små behållningarnas öfvervigt i fråga om antal och de stora behållningarnas i fråga om sammanlagdt belopp är i folkbankernas sparkassar lika tydligt utpräglad som i sparbankerna. Behållningar, uppgående till öfver 2,000 kronor, utgöra i folkbankerna till beloppet till och med en ännu större procent än i sparbankerna, nämligen 42·6 % mot sparbankernas 34·6 %.

6. Folkbankernas skulder (oberäknadt insättarnes å sparkasseräkning medel). Tab. 5, kol. 34—37 angifva såsom skuld:

a) på upp- och afskrifningsräkning i 17 folkbanker 723,088·34 kronor;

b) på depositionsräkning i 18 folkbanker 5,324,449·22 kronor; samt

c) på andra räkningar, hvaraf i ett par fall särskildt anförts i förskott inbetalda räntors räkning, 812,377·15 kronor.

Det sammanlagda beloppet af dessa skulder utgör 6,859,914·71 kronor. Folkbankernas hela skuldbelopp, d. v. s. ofvanstående räkningar jemte sparkasseräkning, uppgick vid årets slut till 19,373,508·81 kronor, och utgjorde häraf (i procent) skulderna å:

	År 1898.	År 1897.	År 1896.	År 1895.	År 1894.	År 1893.
Sparkasseräkning . . . . . %	64·6	63·9	59·2	53·7	52·6	50·6
Upp- och afskrifningsräkning »	3·7	4·4	5·5	5·3	4·7	4·0
Depositionsräkning . . . . . »	27·5	28·5	32·2	37·6	40·0	42·5
Andra räkningar . . . . . »	4·2	3·2	3·1	3·4	2·7	2·9

7. Folkbankernas fonder (tab. 5, kol. 38—47). Behållningen vid 1897 års slut utgjorde å grundfonder 1,363,848·80 kronor, å reservfonder 717,066·09 kronor samt dispositionsmedel 349,548·17 kronor. Från sistnämnda belopp afgå likväl 10 kronor genom rättelse af förut lemnad uppgift, hvarföre såsom ingående behållning för år 1898 upptagas å dispositionsmedel 349,538·17 kronor.

Inkomsterna under året, för hvilkas beräkning närmare redogöres i anm. 5 till tab. 5, hafva uppgått till 515,486·57 kronor.

Utgifterna äro, oafsedt godtgjorda räntor:

a) omkostnader 157,414·77 kronor;

b) afskrifningar 116,711·80 kronor, hvari bland annat äfven inräknats öferskott af utbetalningar å grundfond samt vinstutdelningar. De senare uppgifvas för 11 folkbanker tillsammans till 41,994·84 kronor (anm. 6 och 8 till tab. 5), hvartill torde komma en del af det i anm. 6 till tab. 5 omförmälda belopp, som för fyra folkbanker frändragits dispositionsmedlen vid 1898 års början.

Behållningen vid årets slut utgjorde 2,671,813·06 kronor, deraf grundfonder (i 28 folkbanker) 1,514,000·82 kronor, reservfonder (i 28 folkbanker) 809,633·36 kronor och dispositionsmedel (i 23 folkbanker) 348,178·88 kronor.

I förhållande till samtliga skulder utgjorde vid 1898 års slut grundfonderna 7·8 %, reservfonderna 4·2 % och dispositionsmedlen 1·8 %, tillsammans sålunda 13·8 %. Vid föregående års slut utgjorde fonderna tillsammans 14·0 % i förhållande till samtliga skulder.

Vinst för år 1897 har utdelats i vissa folkbanker vid början af eller under år 1898, såsom ofvan omnämnts.

8. Placeringen af de af folkbankerna förvaltade medlen vid årets slut. Från tab. 5, kol. 48—59, hemtas följande uppgifter härom, hvartill fogas en beräkning af procenttalet för hvarje art af placering:

Art af placering.	Kronor.	I procent.
Kassa	367,170·79	1·67
I andra bankiurättningar inestående	1,237,589·07	5·61
Fastighet och inventarier	430,413·93	1·95
Obligationer	447,588·96	2·03
Aktier och dylika värdepapper	76,719·00	0·35
Diskonterade vaxlar (i 19 folkbanker)	4,857,967·10	22·04
Fordringar mot säkerhet af:		
inteckning i fast egendom	7,065,290·54	32·05
annat hypotek	1,499,794·77	6·80
borgen eller annan namusäkerhet	5,536,090·16	25·11
Fordringar å utgifts- och tillfälliga räkningar	372,229·19	1·69
Upplupna, men ej inbetalda räntor	154,468·36	0·70
Summa	22,045,321·87	100·00

Jemföres procenttalen med de motsvarande för sparbankerna beräknade (sid. VI), så befinnes det, att folkbankernas in-teckningsfordringar uppgå till endast 32.05 % af alla placeringar, men sparbankernas fordringar af samma slag till 51.05 %. Borgensfordringar deremot, som för sparbankerna utgöra 18.45 %, uppgå för folkbankerna till 25.11 %, och dertill komma för de senare 22.04 % diskonterade vaxlar, hvilka i sparbankerna icke äga någon motsvarighet. Obligationer, aktier, kommunala fordringar m. m., för sparbankerna utgörande 17.46 %, bilda tillsammans 2.38 % af folkbankernas placeringar. I fråga åter om kontanta medel samt placeringar i andra banker förete folkbankerna ett högre procenttal, enär dessa poster för dem tillsammans uppgå till 7.28 %, men för sparbankerna till 4.77 %.

De förändringar, som inträdt sedan näst föregående redogörelseår i fråga om de förvaltade medlens placering, framgå af följande sammanställning:

	År 1898.	År 1897.	År 1896.	År 1895.	År 1894.	År 1893.
Kassa samt inestående i andra banker . . . . . %	7.28	6.20	6.85	6.71	9.55	8.88
Obligationer, aktier m. m. . . . . >	2.38	2.33	2.41	2.04	1.76	1.33
Diskonterade vaxlar . . . . . >	22.04	21.58	20.94	23.07	23.15	25.88
In-teckningsfordringar . . . . . >	32.05	35.93	33.76	32.61	30.32	27.89
Borgensfordringar . . . . . >	25.11	25.21	27.41	26.76	26.35	27.22
Öfriga räkningar . . . . . >	11.14	8.75	8.63	8.81	8.87	8.80

Då de särskilda folkbankernas verksamhet och ställning äro af tämligen olikartad beskaffenhet, meddelas här till belysning af de former, under hvilka de verka, en tabell, framställande de mest utmärkande dragen för hvar och en af dem:

	Sparkass- räkning i förh. till samtliga skulder. %	Fonder i förh. till samtliga skulder. %	Diskont. vaxlar i förh. till samtliga tillgångar. %
Norra Roslagens folkbank	44.7	31.2	25.5
Lysings härads folkbank	94.7	12.6	8.9
Eksjö folkbank	67.9	13.9	36.6
Grenna folkbank	90.1	6.3	42.2
Högsby folkbank	85.2	18.3	—
Oskarshamns folkbank	99.2	8.8	—
Aspelands besparingsbank	99.1	21.4	—
Gameby folkbank	11.1	23.5	57.8
Båstads folkbank	95.1	24.7	35.8
Halmstads folkbank	89.0	17.9	36.6
Valbo härads folkbank	74.4	30.4	19.4
Norra Kinds folkbank	99.4	15.7	—
Svenljunga folkbank	98.3	11.8	4.7
Östra Kullings folkbank	88.3	4.4	—
Vedbo härads folkbank	100.0	15.0	—
Örebro folkbank	81.8	14.4	21.9
Hallsbergs folkbank	42.8	12.6	16.4
Nora folkbank	29.8	14.0	12.5
Fellingsbro folkbank	50.7	21.4	13.7
Folkärna folkbank	57.8	21.1	—
Grytnäs och Avesta folkbank	41.5	3.0	3.9
Hudiksvalls folkbank	44.9	10.4	78.1
Bergsjö folkbank	5.7	5.2	1.6
Ljusdals folkbank	6.1	14.8	76.8
Storviks folkbank	100.0	11.1	—
Torsåkers folkbank	97.9	62.8	—
Högbo folkbank	52.8	48.8	32.2
Sundsvalls folkbank	28.9	13.3	37.1
Råneå folkbank	79.4	10.4	—

Stockholm den 8 september 1900.

Underdånigst

ELIS SIDENBLADH.

Karl Sidenblad.

Tab. 2 (forts.). Antal insättare i sparbankerna, klassifikation af insättarne efter deras

Ordningssnummer	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Klassifikation af insättarne efter deras vid årets slut													
							Antal insättare.				T. o. m. 100 kr.		100—500 kr.		500—1,000 kr.		1,000—2,000 kr.			
							Sparbank.	Qvarstående vid årets början.	Tillkomne nya under året.	Afgångne under året		Qvarstående vid årets slut.	Insättare.	Behållning.	Insättare.	Behållning.	Insättare.	Behållning.	Insättare.	Behållning.
										genom uttag af behållning.	till följd af fordringspreskription.									
22. Västernorrlands län.																				
1	Sparbanken i Hernösand	10,154	1,066	562	37	10,621	5,369	141,365·08	2,949	725,384·31	1,397	929,612·82	906	1,334,665·80						
2	Sundsvalls sparbank	8,584	692	580	—	8,696	5,447	106,393·66	1,861	426,864·43	672	477,527·45	450	602,327·75						
3	Örnsköldsviks sparbank	1,263	169	110	1	1,321	839	25,524·98	343	81,547·40	93	66,191·84	40	52,386·98						
4	Attunars sockens sparbank	403	42	44	—	401	223	7,275·71	98	27,777·09	35	26,101·13	30	42,730·13						
23. Jemtlands län.																				
1	Jemtlands läns sparbank	5,396	513	368	—	5,541	2,778	78,794·50	1,430	358,927·13	545	405,920·33	533	708,177·84						
2	Ragunda härads sparbank	515	100	37	—	578	230	8,051·82	150	33,132·09	66	46,241·10	53	71,102·38						
24. Vesterbottens län.																				
1	Skellefteå sparbank	2,788	528	181	—	3,135	1,305	39,665·93	1,039	259,944·02	410	279,557·64	260	358,091·02						
2	Vesterbottens läns sparbank	8,394	1,277	642	—	9,029	4,274	117,757·39	2,769	681,724·41	1,162	789,551·65	643	874,506·95						
25. Norrbottens län.																				
1	Piteå sparbank	3,811	490	248	—	4,053	2,039	52,714·52	1,158	275,178·58	394	275,866·48	286	398,793·55						
2	Neder-Kalix sockens sparbank	1,023	133	66	—	1,095	372	14,435·46	454	105,474·71	115	80,725·66	101	135,461·65						
3	Haparanda sparbank	764	62	48	—	778	358	10,051·56	259	62,892·77	79	55,483·20	54	75,107·46						
4	Luleå sparbank	2,532	418	161	—	2,789	1,388	75,301·72	862	248,153·18	275	190,760·55	178	210,251·25						
5	Öfver-Torneå sparbank	485	48	28	—	505	208	5,762·17	155	35,653·93	58	41,271·60	51	73,608·56						
6	Räneå sparbank	267	36	20	—	283	131	3,266·46	83	20,123·07	30	20,599·68	17	24,584·30						
7	Bodens sparbank	340	78	22	—	396	170	4,728·05	112	25,355·30	65	44,768·62	38	49,757·98						
8	Pajala sockens sparbank	231	29	21	—	239	120	2,805·71	67	14,707·11	21	14,254·92	24	30,937·34						
9	Arvidsjaurs sparbank	296	49	13	—	332	212	4,824·42	82	20,141·94	19	13,505·20	17	22,614·85						
10	Gällivare sockens sparbank	85	23	9	—	99	65	1,681·47	19	3,597·63	7	5,285·11	5	7,529·17						
11	Elfsby sparbank	164	132	7	—	289	140	5,121·86	111	24,183·16	22	15,724·00	13	16,006·62						

Anmärkningar.

¹⁾ Stockholms läns sparbank. Beloppet i kol. 26 utgöres af »tjenstepersonalens enskilda besparingsfond».

²⁾ Göstrings härads och Skeninge stads sparbank. Kol. 26 upptager medel, insatta för afbetalning af lån.

³⁾ Hjorteds sparbank. Beloppet i kol. 26 är i förskott uppburna räntor. Likaså för Blackstads, Kristdala, Ilvena, Mörlunda och Husby sparbanker samt delvis (2,823·74 kr.) för Virserums sparbank.

behållning, insatta och uttagna medel, äfvensom sparbankernas skulder år 1898.

15.				16.				17.				18.				19.				20.				21.				22.				23.				24.				25.				26.				27.				1.
Innestående behållning.																Insättarnes medel (Kronor).																Sparbankens öfriga skulder (Kronor).																				
Öfver 2,000 kr.				Summa.				Behållning vid årets början.	Insatta be- lopp under året.	Räntor godtgjorda i årets räken- skaper.	Uttagna be- lopp under året.	Afförda be- lopp till följd af preskrip- tion.	Behållning vid årets slut.	Skuld för upptagna lån och å kreditiv.	Skuld å annan räkning.	Summa.																																				
Insättare.	Behållning.	Insättare.	Behållning.	Behållning	Insatta be-	Räntor	Uttagna be-										Afförda be-	Behållning	Skuld för	Skuld å	Summa.																															
Antal.	Kronor.	Antal.	Kronor.		lopp under	godtgjorda	lopp under	lopp till	vid årets	upptagna	å																																									
					året.	i årets	året.	följd af	slut.	lån och å	annan																																									
					början.	räken-		preskrip-		kreditiv.	räkning.																																									
						skaper.		tion.																																												
—	—	10,621	3,131,028 01	2,879,982 16	784,855 31	112,811 86	646,362 30	259 02	3,131,028 01	705,000 00	—	705,000 00					1																																			
266	889,898 02	8,696	2,503,011 31	2,472,973 13	491,773 44	84,035 31	545,770 57	—	2,503,011 31	—	3,993 12	3,993 12					2																																			
6	18,632 45	1,321	244,283 65	216,092 04	56,058 88	8,216 63	36,083 40	0 50	244,283 65	—	—	—					3																																			
15	75,190 89	401	179,074 95	189,753 14	41,739 76	6,496 84	58,914 79	—	179,074 95	—	—	—					4																																			
255	747,849 36	5,541	2,299,669 16	2,114,954 30	423,492 98	79,619 21	318,397 28	—	2,299,669 16	162,000 00	—	162,000 00					1																																			
79	324,570 85	578	483,098 24	393,182 51	144,582 34	16,249 27	70,915 88	—	483,098 24	—	—	—					2																																			
121	311,732 76	3,135	1,248,991 37	1,016,043 70	344,548 14	44,127 72	155,728 14	0 05	1,248,991 37	16,554 88	—	16,554 88					1																																			
181	491,543 90	9,029	2,955,084 30	2,625,130 22	672,752 23	94,672 61	437,470 76	—	2,955,084 30	—	—	—					2																																			
176	471,277 64	4,053	1,473,830 77	1,351,503 63	299,637 84	54,938 43	232,249 13	—	1,473,830 77	—	—	—					1																																			
53	165,843 72	1,095	501,941 20	461,541 42	69,296 43	22,324 01	54,220 66	—	501,941 20	—	—	—					2																																			
28	93,652 37	778	297,187 36	292,067 30	25,646 81	11,943 04	32,469 79	—	297,187 36	3,500 00	624 68	4,124 68					3																																			
86	202,087 53	2,789	926,554 23	825,872 95	189,090 36	33,758 74	122,167 82	—	926,554 23	—	—	—					4																																			
33	102,360 25	505	258,656 51	243,224 21	25,223 77	10,995 97	20,787 44	—	258,656 51	—	—	—					5																																			
22	60,738 97	283	129,312 48	119,025 01	21,235 51	5,535 85	16,483 89	—	129,312 48	—	—	—					6																																			
11	30,896 15	396	155,506 10	110,171 02	50,275 50	5,814 82	10,755 24	—	155,506 10	—	—	—					7																																			
7	19,769 96	239	82,475 04	76,091 85	13,181 83	3,629 42	10,428 06	—	82,475 04	—	—	—					8																																			
2	4,976 30	332	66,062 71	49,615 32	21,788 45	2,746 54	8,087 60	—	66,062 71	—	—	—					9																																			
3	7,032 27	99	25,125 65	20,872 70	9,300 98	949 96	5,997 99	—	25,125 65	—	310 09	310 09					10																																			
3	6,490 95	289	67,526 59	33,333 77	60,419 20	1,887 73	28,114 11	—	67,526 59	—	—	—					11																																			

Anmärkningar.

*) Åhus sockens sparbank. Beloppet i kol. 26 utgöres af värdet på inventarier. Likaså för Qviinge och Klörup. För Löfvestads sparbank ingår inventarievärdet i samma kolumn med 500 kr.

5) Broby och Emislöfs sparbank. Af beloppet i kol. 26 äro 1,273 kr. »förda inom linien».

6) Löberöds och kringliggande orts sparbank. I beloppet i kol. 21 ingår »stiftarnes räntefordran» med 585 46 kr.

7) Sparbanken i Venersborg. Beloppet i kol. 26 är skuld till Ränte- och Kapitalförsäkringsanstalten i Venersborg.

Tab. 4 (forts.). Antal sparbanker m. m. år 1898. Sammandrag länsvis.

Ordningssnummer.	1.	52.	53.	54.	55.	Anmärknin g a r.
	L ä n.	Af de förvaltade medlen äro såsom kassareserv bokförda. [Tab. 3: kol. 24—27].				
		Obligationer.	Depositionsbevis.	Inteckningar.	Summa kassareserv.	
1	Stockholms stad	—	—	—	—	<p>¹⁾ I sparbankernas inkomster under året är afdrag gjordt för insättarnes räntor.</p> <p>²⁾ Om fondernas fördelning på grund- och reservfonder se num. 2 till tab. 3.</p> <p>³⁾ Såsom annat hypotek räknas obligationer, aktier, förlagsinteckningar och dylikt samt guld och silfver, men deremot icke skuldebref med endast namnsäkerhet, som upptogs i kol. 48.</p> <p>⁴⁾ Ett af afdelningskontoren, tillhörande Kristinehamns sparbank, är beläget inom Örebro län samt ett af Gefle stads sparbanks afdelningskontor inom Uppsala län.</p>
2	Stockholms län	5,062,012·01	51,614·46	—	5,113,656·46	
3	Uppsala län	32,000·00	8,000·00	—	40,000·00	
4	Södermanlands län	127,675·00	156,200·00	410,405·00	694,280·00	
5	Östergötlands län	733,399·64	83,403·80	1,886,267·15	2,703,070·59	
6	Jönköpings län	641,855·60	538,870·00	211,360·00	1,392,085·60	
7	Kronobergs län	1,916,780·00	448,479·43	365,608·51	2,730,867·94	
8	Kalmar län	157,925·00	130,925·00	342,220·00	631,070·00	
9	Gotlands län	78,830·00	113,500·00	22,444·72	214,774·72	
10	Blekinge län	249,090·20	39,223·56	2,068,734·37	2,357,048·13	
11	Kristianstads län	62,100·00	352,986·32	1,151,137·34	1,566,223·66	
12	Malmöhus län	5,945,573·42	190,000·00	2,225,332·15	8,360,905·57	
13	Hallands län	345,775·00	65,959·35	428,566·67	840,301·02	
14	Göteborgs och Bohus län	11,900·00	110,000·00	73,720·00	195,620·00	
15	Elfsborgs län	501,221·24	170,380·00	146,207·35	817,808·59	
16	Skaraborgs län	399,377·29	342,000·00	1,552,787·80	2,294,165·09	
17	Vermlands län	716,001·29	—	53,170·00	769,171·29	
18	Örebro län	63,095·00	109,600·00	947,299·61	1,119,994·61	
19	Vestmanlands län	262,010·41	160,000·00	633,225·00	1,055,235·41	
20	Kopparbergs län	69,150·00	154,551·53	150,000·00	373,701·53	
21	Gefleborgs län	2,135,116·58	175,000·00	90,750·00	2,400,866·58	
22	Vesternorrlands län	—	71,341·78	47,450·00	118,791·78	
23	Jemtlands län	260,309·40	—	—	260,309·40	
24	Vesterbottens län	1,186,515·09	599,517·53	—	1,786,032·62	
25	Norrbottnens län	103,570·93	265,000·00	71,022·80	439,593·73	
	Summa år 1898	21,061,283·10	4,336,582·75	12,877,708·47	38,275,574·32	
	» » 1897	19,804,421·95	4,428,717·00	13,292,031·84	37,525,170·79	
	» » 1896	17,962,584·11	4,924,081·91	14,253,148·22	37,139,814·24	
	» » 1895	15,130,295·60	4,739,372·99	14,108,494·32	33,978,162·91	
	» » 1894	10,816,432·35	4,876,780·78	13,135,569·50	28,828,782·63	
	» » 1893	8,917,386·15	4,288,037·74	11,418,052·62	24,623,476·51	

Tab. 5 (forts.). Folkbankerna och deras verksamhet år 1898.

A n m ä r k n i n g a r.

¹⁾ Kol. 7 angifver i allmänhet grundfondens minimibelopp. Redogörelsen för *Norra Roslagens* folkbank meddelar, att grundfonden skall enligt reglementet utgöra 20 % af skulderna, men är enligt bolagsstämmobeslut satt till kr. 20,000.

²⁾ *Lysings härads, Gamleby, Hudiksvalls, Torsåkers* och *Högbo* folkbanker. Styrelsen eger medgifva, att ränta får godtgöras å högre belopp än det i kol. 9 angifna.

³⁾ *Grytnäs och Avesta* folkbank. I redogörelsen uppgifves räntan till 3½ % + 1 % vinst, här sammanförda till 4½ %.

⁴⁾ *Oskarshamns* folkbank. Kol. 36 innehåller dels skuld på kreditivräkning (181·40 kr.), dels förskottsräntor (10,990·43 kr.). För *Aspelands* besparingsbank och *Torsåkers* folkbank utgöres hela beloppet i denna kolumn af förskottsräntor.

⁵⁾ I de i kol. 41 upptagna inkomsterna ingå utom folkbankens bruttovinst under året, beräknad efter afdrag af upplupna räntor å all inlåning, äfven dels öfverskott af inbetalningar å grundfonden (jemte ränta under året) öfver utbetalningar derifrån, dels alla inbetalningar och räntor å reservfonden. Deremot äro här ej upptagna från dispositionsmedlen till fonderna öfverförda belopp, hvilka endast ingå i kol. 40. Ökningar af fonderna förekomma i de flesta folkbanker; för följande framgår af redogörelserna de i kol. 41 förda beloppens storlek:

	ö k n i n g i	
	grundfonden	reservfonden
<i>Norra Roslagens</i>	kr. 11,233·18	801·58
<i>Gamleby</i>	» 58,625·00	10·00
<i>Halmstads</i>	» 8,674·05	560·11
<i>Svenljunga</i>	» 125·00	—

<i>Vedbo härads</i>	kr. 200·00	48·72
<i>Ljusdals</i>	» 24,775·00	—
<i>Storviks</i>	» 4,998·81	—
<i>Torsåkers</i>	» 6,000·00	24·55
<i>Högbo</i>	» 4,000·00	—
<i>Räneå</i>	» 875·42	60·54.

⁶⁾ I kol. 43 ingå utom egentliga afskrifningar och anslag äfven öfverskott af uttagningar från grundfonden öfver insättningar derå, äfvensom *vinstutdelning* (»grundfondsränta») för år 1897. Denna vinstutdelning utgör för nedan-nämnda folkbanker enligt redogörelserna: *Aspelands* 3,484 kr., *Halmstads* 2,417·31 kr., *Valbo härads* 3,477·78 kr., *Norra Kinds* 3,320 kr., *Vedbo härads* 833·87 kr., *Örebro* 18,783·68 kr., *Folkärna* 2,285·44 kr., *Hudiksvalls* 4,014 kr., *Bergsjö* 1,000 kr. samt *Räneå* 1,239·92 kr. (Jfr not 8).

Dessutom hafva för följande folkbanker nedanstående belopp, som utgöra skillnaden mellan behållningen å dispositionsmedlen vid 1897 års slut och hvad i redogörelserna angifves såsom behållning å samma medel vid 1898 års början här upptagits i kol. 43 såsom afskrifningar: *Norra Roslagens* 240 kr., *Lysings härads* 18,781·40 kr., *Oskarshamns* 4,100 kr. samt *Hallsbergs* 18,994·01 kr., i hvilka belopp vinstutdelning för 1897 torde ingå.

⁷⁾ Såsom annat hypotek räknas obligationer, aktier, förlagsinteckningar och dylikt samt guld och silfver, men ej skuldebref med endast namnsäkerhet, som upptagas i kol. 56.

⁸⁾ *Nora* folkbank. Kol. 43 innehåller utom egentliga afskrifningar äfven ett belopp å 1,138·84 kr., som enligt redogörelsen afgår »utaf grundfond och utdelad vinst».